

Viktor HÜQO

HƏZRƏTİ-MƏHƏMMƏD

Poema

Yaxında vəzifə alacağı
qolbına dammışdı.
Cösürdü.
kimsəni qınamırdı, incitmirdi.
Yolda gördüyü hər kəsə salamlayırdı,
Hər gün sanki bir az yaşlanırdı.
Həlbuki, sadəcə, üç-beş ağ tük vardı
saqqalında,
Durub, su içən dəvələrə baxırdı arada,

Beləcə, dəvə güddüyü
zamanları xatırlayırdı.
Sanki Cənnəti görmüş,
İlahi Eşqi bulmuşdu,
Sanki kainatın yaradılışına
şahid olmuşdu.
Alın dik, yanaqları qüsursuz, bənzərsizdi,
Qaşları incə, baxışları mənalı və kəskin.
Boynü gümüş bir bardaq boğazıydı sanki.
Başında
tufanın sirlərini bilən Nuhun havası vardı.
Onunla danışmağa gələnlərlə
adil davranırdı.
Kimi günahını boynuna alar,
kimi inkar edərdi,
Hamını səssizcə dinlər,
axırda qərar verərdi.
Ağzından dua və zikir heç əskik olmazdı.
Çox az yeyər, bir loxma ilə doyardı.
Boş durmaz, yer şumlar, ağac əkərdi,
Geyindiyi olbisləri özü tikərdi.
Artıq gənc deyildi,
oski gücü qalmamışdı,
Yenə də hər kəsdən daha çox oruc tutardı,
Altmış üç yaşında bir atəş sardı vücudunu,
Müqəddəs kitab Quranı
bir dəfə də oxudu
Sonra bayrağı Səidin oğluna verdi:
"Artıq aranızdan ayrılmaq vaxtı gəldi,
Allah birdir, hər onun yolunda savaşı!"
- dedi.
Məhzundu,
baxışlarında yurdundan zoraki
Qovulmuş yaşlı bir qartalın
hüznü vardı sanki.
Yenə hər günkü vaxtında məscidə gəldi.
Üzü solğundu,
döndü və qələbəliyə səsləndi:
"Ey insanlar,
zaman gəlib keçəcək,
ömür bitəcək,
Biz qaranlıqda bir zərrəyik,
yüce olan Odur.
Ey insanlar, Ondan başqa rəhbər,
Ondan başqa dəyər yoxdur".
Bir kişi ona:
"Ey möminlərin gerçək sultanı!
Səni dinlər-dinləməz,
inandıq hər sözüə,
Sən doğulduğun vaxt
bir ulduz doğdu göy üzündə,
Kisra sarayının üç qülləsi birdən devrildi,"
- dedi.
O da: "Mələklər ölümümü müzakirə etdi,
Vaxt tamam, dinləyin!
Əgər hər hansı birinizə
Bir pislik etmişəmsə,
çıxsın, hamının önündə
Mən ölmədən,
gölsin intiqamını alsın indi,
Kimi vurmusa, o da mənə vursun"
- dedi.
Və üsulca uzatdı əsasını ordan keçənlərə.
Yaşlı bir qadın, ot doğrayırdı eşikdə.
Ona:

"Allah yardımçin olsun" - deyə səsləndi.
O da baxışları hüznü və dalgındı,
Birdən belə dedi: "Hər kəs duyusun!
Allah mənim adımı andı!
Bundan əmin olun,
Torpaqdan insan,
nurdan bir peyğəmbərəm,
İsanın gətirdiyi dini
tamamlamağa gəldim.
Əshabım, səbr daşıyam,
İsa şirin dilli idi,
Zira, hər şofəq
doğacaq günəşin müjdəçisidi.
İsa məndən övvəldi,
Amma nə Tanrıdır, nə də Tanrının oğlu,
O, gülü iyləyən
Bakirə Məryəmdən doğuldu.
Unutmayın, mən də
ətdən və sümükdən bir faniyəm,
Quruyan palçıqdan başqa bir şey deyiləm.
Bu dünyada başıma gəlməyən iş qalmadı,
Çəkdiyim çilələrə, daş da dayanmazdı,
Hiddət və işgəncədən çox,
lap çox çəkdim,
hər günahın bədəli
Qorxunc bir cücü olsaydı,
o qaranlıq məzari
Bizə dar edər,
cəhənnəmə çevirərdi ...
Mən müqəddəs savaşa
nütövəzi meydanıyam,
Kəmalım eynən səhradakı isti
və su kimidir,
Bir sözü qorxu, bir sözü rəhm verir,
Ey insanlar,
çəkdiqlərimi görürsünüz, budur.
İnsanları aldadıb, qaranlığa, cəhəllərə
Sürükləmək istəyən,
o dənəşən saçaq çilələri
Üngəlləməyə çalışdım,
bağladım öyri əllərini.
Çox zaman Yaqub kimi
qaranlıqlar içində
Çarpışıb durdum görmədiyim kimsələrə.
Onlar məni öldürmək istədilər,
Qəlbərində daim
Məna qarşı kin və qışqançlıq bəslədilər.
Mən isə, əsla, Haqq davamdan
vaz keçmədim.
Onlarla savaşdım,
amına heç birini incitmədim.
Sağ əllərinə Ayı, sol əllərinə günəşi
Versən də, düşmənlərim
durdurmadılar döyüşü.
Bu müqəddəs dava uğrunda
düz qırx il savaşdım.
Budur, bu cür keçən bir ömrü,
nəhayət, tamamladım.
İndi Allahın dərğahına gədirəm,
Sağ olun,
bu dünyada tək qoymadınız məni,
Əlbəttə, gördüyümüz çətinliklər
son bulacaq,
Soyuq, ıssız gecədən sonra
Günəş doğacaq.
Möminlər,
əsla ümidinizi kəsməyin Ondan,
Zira, Kronnega dağlarını
aslan yuvası yapan,
Dənizləri incilərkə,
qaranlıqları da uduzlarla
Süsəyən Allah,
şəksiz sizi də qoymaz darda.
Sonra: "Ona inəmə, səcdə qılın"
- deyə əlavə etdi.
İnanmayanları

qapqara qaralmışdır qəlbəri,
Yalnız günah işləməkdir tək işləri;
Heç kim tamamilə günahsız deyildir bəlkə,
Amma cəhd edin ki,
Allah cəzalandırmasın sizi.
Namaz qılın.
ağ və dik alınızı dəyşin yərə,
Zira,
o dayanılmaz cəhənnəm atəşi, sadəcə,
Onun üçün yərə qapanmayanları
yandırır yaxar,
O, qapqaranlıq dünyanı
masmavi göylə açar.
Məsafiri sevin, dürrüst olun,
ədalətə hökm edin,
Haqq qatında
dürlü-dürlü nemətlər var sizin üçün.
Yeddi göyü keçməkdən ötrü
altın yəhərli atların,
İdirimlərdən itti sürətləri var.
Hürürlər tərətmiş və nəşəlilərdir.
İncilərdən tikilmiş kışklərdə oturur hər biri.
Cəhənnəm günah əhlini gözələr,
vay həllərinə,
Ki, səcdəni gətirməmişlər xeyallarına! "
Bir az durdu, heç ümidli olmalarını istədi.
Sonra ağır addımlarla yeriməyə davam etdi.
Ardından: "Ey insanlar, sizə deyirəm,
Vaxt tamam oldu, əbədi bir ələmə gədirəm.
Bəlkə bu sizinlə son görüşümüzdü,
acələ edin,
Hər kəs gəlsin
və son dəfə məni dinləsin.
Bir xatəm olubsa,
üzümə söyləsin" - dedi.
Qələbəlik sözsizcə
sağa, sola aralanıb yol verdi.
Gətdi və Əbufləya quyusunda üzünü yudu.
Biri ondan üç dirhəm istədi,
çıxarıb verdi.
"Bu qəbrə aparmaqdan daha yaxşıdır"
- dedi.
Hamının bir göyərçin kimi
işil-işildi gözələri,
Baxdıılar torpaqdan
və nurdan olan insana,
Ağlaya-ağlaya
evinə qədər yoldaşlıq etdilər ona.
Bir çoxu gözünü belə qırpmadan
orada gözlədi,
Bütün gecəni çöldə -
daşların üstündə keçirdi.
Məhəmməd ertəsi gün
dan yerinin ağardığını görəncə:
"Mən artıq qaixa bilirməm,
- dedi Əbubakirə.
Qurani götür,
namazı son qıldıracaqsan".
Zövcəsi Ayişə də o vaxt
camaatın arasındaydı.
Əbubəkir Qurani oxuyur,
Məhəmməd isə dinləyirdi.
Nəhayət, oxunan ayətlər üsul-üsil bitdi.
Peyğəmbər dua və zikr edərək
hamı ağlayırdı.
Nəhayət, ölüm mələyi gəldi axşama doğru,
"İçəri giro bilərəmmi?" - deyə icazə istədi.
"Gəl" - dedi Məhəmməd.
Dünyaya açdığı o üç günlük kimi
Yenə işil-işil parlayır
və gülümsəyirdi gözələri.
Və mələk ona: "Allah səni gözəlyir" - de-
di.
"Məmnuniyyətlə", - dedi Məhəmməd.
Saqqalı yüngülcə titrədi.
Bir an anlandı dodaqları və ruhunu təslim etdi.